

КИЇВМОЛІНОН

СЛУЖБА
СТАНДАРТИЗАЦІЇ

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

НАФТА І НАФТОПРОДУКТИ

Маркування, пакування, транспортування
та зберігання

ДСТУ 4454:2005

Видання офіційне

БЗ №5—2005/336

Київ
ДЕРЖСПОЖИВСТАНДАРТ УКРАЇНИ
2006

ДСТУ 4454:2005

ПЕРЕДМОВА

1 РОЗРОБЛЕНО: Український науково-дослідний інститут нафтопереробної промисловості «МАСМА» (УкрНДІНП «МАСМА»), ТК 38

РОЗРОБНИКИ: **О. Винницький**, канд. хім. наук; **Ю. Іщук**, д-р техн. наук; **М. Кальченко**; **Й. Ленд'єл**, канд. хім. наук; **О. Лукічев** (керівник розробки); **С. Лютий**; **А. Мартинюк**, канд. техн. наук; **А. Поляков**; **В. Суховерхов**, канд. техн. наук; **Н. Харченко**

2 ПРИЙНЯТО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ: наказ Держспоживстандарту України від 16 вересня 2005 р. № 265 з 2006-07-01

3 УВЕДЕНО ВПЕРШЕ (зі скасуванням в Україні ГОСТ 1510-84 крім вимог, які стосуються нафти і нафтопродуктів, що постачаються за межі України)

Право власності на цей документ належить державі.
Відтворювати, тиражувати і розповсюджувати його повністю чи частково
на будь-яких носіях інформації без офіційного дозволу заборонено.
Стосовно врегулювання прав власності треба звертатися до Держспоживстандарту України

Держспоживстандарт України, 2006

ЗМІСТ

	С.
1 Сфера застосування	1
2 Нормативні посилання	1
3 Терміни та визначення понять	2
4 Вимоги безпеки	3
5 Вимоги щодо охорони довкілля	5
6 Маркування	5
7 Пакування	6
8 Правила транспортування	7
9 Правила зберігання	11
Додаток А Види сховищ, тари і транспортних засобів для зберігання і транспортування нафти та нафтопродуктів	12
Додаток Б Вказівки щодо готування транспортних засобів і резервуарів для наливання нафти та нафтопродуктів	21
Додаток В Документ про якість нафтопродукту	29
Додаток Г Бібліографія	30

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

НАФТА І НАФТОПРОДУКТИ

Маркування, пакування, транспортування та зберігання

НЕФТЬ И НЕФТЕПРОДУКТЫ

Маркировка, упаковка, транспортирование и хранение

PETROLEUM AND PETROLEUM PRODUCTS

Marking, packing, transportation and storage

Чинний від 2006-07-01

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

Цей стандарт установлює вимоги до пакування в тару, види тари, сховищ і транспортних засобів для товарної нафти (далі за текстом нафти) і нафтопродуктів (у тому числі вуглеводневих скраплених газів), вимоги до їх готування, заповнення і маркування, умови транспортування і зберігання.

Вимоги щодо безпечності роботи під час пакування, транспортування і зберігання нафти та нафтопродуктів викладено в розділі 4, вимоги щодо охорони довкілля — в розділі 5.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

У цьому стандарті є посилання на такі нормативні документи:

ДСТУ 2296-93 Система сертифікації УкрСЕПРО. Знак відповідності. Форма, розміри, технічні вимоги та правила застосування

ДСТУ 2887-94 Пакування та маркування. Терміни та визначення

ДСТУ 2888-94 Пакування та консервація. Терміни та визначення

ДСТУ 2890-94 Тара і транспортування. Терміни та визначення

ДСТУ 3278-95 Система розроблення та поставлення продукції на виробництво. Основні терміни та визначення

ДСТУ 3431-96 Вагони вантажні. Терміни та визначення

ДСТУ 3437-96 Нафтопродукти. Терміни та визначення

ДСТУ 3464-96 Авіаційні палива, мастильні матеріали, технічні рідини. Терміни та визначення

ДСТУ 3962-2000 (ГОСТ 12.4.137-2001) Взуття спеціальне з верхом із шкіри для захисту від нафти, нафтопродуктів, кислот, лугів, нетоксичного та вибухонебезпечного пилу. Технічні умови

ДСТУ 3993-2000 Товарознавство. Терміни та визначення

ГОСТ 12.1.004-91 ССБТ. Пожарная безопасность. Общие требования (ССБП. Пожежна безпека. Загальні вимоги)

ГОСТ 12.1.005-88 ССБТ. Общие санитарно-гигиенические требования к воздуху рабочей зоны (ССБП. Загальні санітарно-гігієнічні вимоги до повітря робочої зони)

ГОСТ 12.1.010-76 ССБТ. Взрывобезопасность. Общие требования (ССБП. Вибухобезпечність. Загальні вимоги)

ГОСТ 12.1.018-93 ССБТ. Пожаровзрывобезопасность статического электричества. Общие требования (ССБП. Пожежовибухобезпечність статичної електрики. Загальні вимоги)

ГОСТ 12.3.009–76 ССБТ. Работы погрузочно-разгрузочные. Общие требования безопасности (ССБП. Роботи вантажно-розвантажувальні. Загальні вимоги безпеки)

ГОСТ 12.4.010–75 ССБТ. Средства индивидуальной защиты. Рукавицы специальные. Технические условия (ССПБ. Засоби індивідуального захисту. Рукавиці спеціальні. Технічні умови)

ГОСТ 12.4.013–85 ССБТ. Очки защитные. Общие технические условия (ССБП. Окуляри захисні. Загальні технічні умови)

ГОСТ 12.4.021–75 ССБТ. Системы вентиляционные. Общие требования (ССБП. Системи вентиляційні. Загальні вимоги)

ГОСТ 12.4.111–82 ССБТ. Костюмы мужские для защиты от нефти и нефтепродуктов. Технические условия (ССБП. Костюми чоловічі для захисту від нафти і нафтопродуктів. Технічні умови)

ГОСТ 12.4.112–82 ССБТ. Костюмы женские для защиты от нефти и нефтепродуктов. Технические условия (ССБП. Костюми жіночі для захисту від нафти і нафтопродуктів. Технічні умови)

ГОСТ 12.4.124–83 ССБТ. Средства защиты от статического электричества. Общие технические требования (ССБП. Засоби захисту від статичної електрики. Загальні технічні вимоги)

ГОСТ 2228–81 Бумага мешочная. Технические условия (Папір мішковий. Технічні умови)

ГОСТ 2488–79 Церезин. Технические условия (Церезин. Технічні умови)

ГОСТ 11506–73 Битумы нефтяные. Метод определения температуры размягчения по кольцу и шару (Бітуми нафтові. Метод визначання температури розм'якшеності за кільцем і кулею)

ГОСТ 14192–96 Маркировка грузов (Маркування вантажів)

ГОСТ 19433–88 Грузы опасные. Классификация и маркировка (Вантажі небезпечні. Класифікація і маркування)

ГОСТ 26319–84 Грузы опасные. Упаковка (Вантажі небезпечні. Пакування)

ГОСТ 26663–85 Пакеты транспортные. Формирование с применением средств пакетирования. Общие технические требования (Пакети транспортні. Формування із застосуванням засобів пакетування. Загальні технічні вимоги)

ДНАОП 0.00-1.29–97 Правила захисту від статичної електрики. Затверджені наказом Держнаглядохоронпраці України від 22.04.97 № 103.

ДНАОП 0.00-1.32–01 Правила будови електроустановок, електрообладнання, спеціальних установок. Затверджені наказом Міністерства праці та соціальної політики України 21.06.2001 р, № 272. «Укрархбудінформ», 2001 р

ДНАОП 0.00-4.12–99 Типове положення про навчання з питань охорони праці. Затверджене наказом Держнаглядохоронпраці України від 17.02.99 № 27.

ДНАОП 0.03-4.02–94 Положення про порядок проведення медичних оглядів працівників певних категорій. Затверджене наказом МОЗ України від 31.03.94 р №45

ДНАОП 0.00-4.26–96 Положення про порядок забезпечення працівників спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту (затверджений наказом Держнаглядохоронпраці від 29.10.1996 р № 170)

ДСанПіН 2.2.7.029–99 Гігієнічні вимоги щодо поводження з промисловими відходами та визначення їх класу небезпеки для здоров'я населення. Затверджені Постановою Головного державного санітарного лікаря України від 01.07.1999 р. №29.

3 ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

Нижче подано терміни вжиті в цьому стандарті:

— ДСТУ 2887 — знаки маніпуляційні, знаки безпеки, маркування, маркування спожиткове, маркування транспортне, маса бруто, маса нетто, ярлик;

— ДСТУ 2888 — закупорювання, миття тари, пакування, пломбування;

— ДСТУ 2890 — балон, банка, барабан, бочка, вид тари, закупорювальний засіб, канистра, контейнер, корок, кришка, мішок, пакет, пляшка, тара, тара спожиткова, тара транспортна, тип тари, транспортування, туба, цистерна, ящик;

— ДСТУ 3278 — бензин авіаційний;

— ДСТУ 3431 — бункер, вагон-хопер, критий вагон, напіввагон;

— ДСТУ 3437 — бензин автомобільний, гас світільний, мазут, мазут флотський, марка нафтопродукту, мастило, мастило технологічне, нафтопродукт, нафтопродукт спрацьований, олива (індустріальна, компресорна, моторна, приладна, трансмісійна, турбінна, холодильна), паливо дизельне, парафін, присадка, рідина мастильно-холодильна, церезин;

- ДСТУ 3464 — зберігання, партія;
- ДСТУ 3993 — гарантійний термін, маркування, спожиткова тара, товарний знак.

4 ВИМОГИ БЕЗПЕКИ

4.1 Під час виконання робіт із пакування, навантажування (наливання), вивантажування (зливання), зачищення транспортних засобів і сховищ нафти і нафтопродуктів, а також під час перевезення і зберігання нафти і нафтопродуктів, як у транспортному процесі, так і у виробника, відправника та одержувача, треба дотримуватись вимог з охорони праці, виробничої санітарії, пожежної безпеки, діючих міжгалузевих і галузевих нормативних актів про охорону праці та пожежну безпеку з врахуванням специфіки виробництва на підприємствах.

Персонал, що працює з нафтою і нафтопродуктами, повинен бути навчений безпеці праці відповідно до ДНАОП 0.00-4.12, правилам пожежної безпеки відповідно до НАПБ А. 01.001 [1] і знати засоби захисту від статичної електрики згідно з ДНАОП 0.00-1.29, а також проходити інструктажі згідно з НАПБ А. 01.001 [1].

4.2 Під час роботи з нафтою і нафтопродуктами працівники повинні забезпечуватись спецодягом, спецвзуттям та іншими засобами індивідуального захисту згідно з ДНАОП 0.00-4.26.

Під час роботи з нафтою і нафтопродуктами необхідно застосовувати засоби індивідуального захисту, передбачені типовими галузевими нормами, затвердженими за встановленим порядком: костюми згідно з ГОСТ 12.4.112 або ГОСТ 12.4.111, черевики згідно з ДСТУ 3962, рукавиці згідно з ГОСТ 12.4.010, захисні окуляри типу ЗН згідно з ГОСТ 12.4.013, а також інші індивідуальні засоби більшого ступеня захисту, що вимагають умови праці, і які мають дозвіл на використання в Україні.

Під час роботи з нафтою та нафтопродуктами можна застосовувати інші індивідуальні засоби захисту залежно від властивостей конкретного нафтопродукту, з яким ведуться роботи: ці засоби захисту вказують в чинному нормативному документі на конкретний нафтопродукт.

4.3 Не допускають скорочувати назву авіаційних бензинів у супровідних їхніх документах. На всіх документах повинен бути чіткий штамп і напис: «Авіаційний бензин. Отрута. Придатний тільки як моторне пальне».

4.4 Для зменшення пожежної небезпеки і поліпшення умов праці, крім засобів зменшення втрат нафти і нафтопродуктів, зазначених у 9.3, рекомендують застосовувати диски-відбивачі, системи розмивання і запобігання накопиченню опадів у резервуарах, механізовані засоби зачищення вмістищ, установки для підігрівання і зливання в'язких нафтопродуктів із залізничних цистерн, установки герметичного наливання і зливання, стаціонарні шлангові пристрої, системи автоматизації процесів зливно-наливних операцій.

4.5 Режим зливання та наливання нафти і нафтопродуктів, конструкція і умови експлуатації засобів зберігання і транспортування повинні задовольняти вимогам електростатичної іскробезпеки згідно з ГОСТ 12.1.018.

Металеві частини естакад, трубопроводи, рухомі засоби перекачування, резервуари, автоцистерни, телескопічні труби, рукави і наконечники під час зливання і наливання нафти і нафтопродуктів повинні бути захищені від статичної електрики засобами захисту згідно з ГОСТ 12.4.124 та ДНАОП 0.00-1.29.

4.6 У цистернах після зливання скраплених газів надлишковий тиск повинен бути не менше ніж 0,07 МПа (0,7 кгс/см²) згідно з інструкцією про порядок приймання, зберігання, відпуску та обліку газів вуглеводневих скраплених для комунально-побутового споживання та автомобільного транспорту [2].

4.7 Для місцевого освітлення під час зливно-наливних операцій застосовуються стаціонарні та переносні (в т.ч. акумуляторні) ліхтарі у вибухобезпечному виконанні.

4.8 У приміщеннях та на відкритих майданчиках, де проводять роботи з маркування, пакування, транспортування та зберігання нафти і нафтопродуктів, необхідно проводити контроль стану повітря робочої зони згідно з ГОСТ 12.1.005. Контроль стану повітря проводять також на судах під час транспортування нафти і нафтопродуктів. Періодичність контролю встановлюється згідно з ГОСТ 12.1.005.

Вміст шкідливих речовин у повітрі робочої зони не повинен перевищувати гранично допустимих концентрацій (ГДК), встановлених ГОСТ 12.1.005. ГДК шкідливих речовин у повітрі робочої зони та методи їх визначання встановлюють в нормативному документі на конкретний нафтопродукт.

4.9 Приміщення та майданчики, де проводять роботи з маркування, пакування, транспортування та зберігання нафти і нафтопродуктів, а також транспортні засоби, що їх перевозять, і території, де проводять вантажні операції, повинні бути оснащені первинними засобами пожежогасіння відповідно до НАПБ А. 01.001 [1] і правил, що чинні на відповідному виді транспорту.

Під час займання використовують засоби пожежогасіння, вказані в чинному нормативному документі на конкретний нафтопродукт, або в правилах перевезення вантажів на конкретному виді транспорту.

4.10 Приміщення, де проводять роботи з пакування та маркування нафтопродуктів, повинні бути обладнані припливно-витяжною вентиляцією згідно з СНиП 2.04.05 [3] та ГОСТ 12.4.021, водопровідною системою та каналізацією згідно з СНиП 2.04.01 [4], штучним освітленням згідно з СНиП II-4 [5], опаленням згідно з СНиП 2.04.05 [3]. Під час роботи в цих приміщеннях повинні виконуватися вимоги НАПБ А. 01.001 [1]. Клас приміщень згідно з ДНАОП 0.00-1.32 та категорія приміщень згідно з НАПБ Б.07.005 (ОНТП 24) [6] вказуються в НД на конкретний нафтопродукт і обов'язково повинні бути позначені на кожному виробничому приміщенні. На вхідних дверях приміщень необхідно позначати категорію вибухопожежної та пожежної небезпеки згідно з НАПБ Б.07.005 (ОНТП 24) [6] та клас зони згідно з правилами улаштування електроустановок ПУЕ [7] та Правилами будови електроустановок згідно з ДНАОП 0.00-1.32. Закриті вантажні приміщення суден також повинні бути обладнані вентиляцією з характеристиками, визначеними в устанавленому порядку.

4.11 Персоналу, що виконує роботи з маркування, пакування, транспортування та зберігання нафти та нафтопродуктів, необхідно проходити попередні і періодичні медогляди згідно з ДНАОП 0.03-4.02.

4.12 Маркувати, пакувати, транспортувати і зберігати нафту та нафтопродукти треба дотримуючись вимог пожежної безпеки згідно з ГОСТ 12.1.004, ГОСТ 12.1.010, НАПБ А.01. 001 [1] та інших документів, що містять вимоги з питань пожежної безпеки стосовно цих процесів, правил безпеки під час експлуатації нафтогазопереробних заводів згідно з НАОП 1.1.21-1.10 [8], правил перевезення вантажів на відповідному виді транспорту [9 — 16] та інструкціями пожежної безпеки, що розроблені на кожному підприємстві з урахуванням його специфіки.

4.12.1 У разі розливання нафти або нафтопродукту в приміщенні, їх необхідно зібрати в окремому ємкості з використанням методів і інструментів, що не приведуть до запалювання нафти або нафтопродуктів, місце розливання протерти ганчіркою, яку потім треба прибрати в спеціальну металеву скриньку, а потім спалити згідно з вимогами ДСанПіН 2.2.7.029.

4.13 Склади легкозаймистих рідин (далі ЛЗР) та горючих рідин (далі ГР) повинні бути улаштовані з дотриманнями вимог НАПБ А. 01. 001 [1] та ВБН В.2.2-58.1 [17].

4.14 Зберігання ЛЗР та ГР у тарі треба здійснювати в будівлях або на майданчиках під навісами (залежно від кліматичних умов) з дотриманням вимог НАПБ А. 01. 001 [1] та ВБН В.2.2-58.1 [17].

4.15 Навантажувально-розвантажувальні роботи треба виконувати з дотриманням вимог ГОСТ 12.3.009 та правил перевезення вантажів на конкретному виді транспорту [9 — 14, 16].

4.16 Нафтопродукти, що за визначенням ГОСТ 19433 відносять до небезпечних вантажів, повинні мати під час перевезення необхідні документи з достовірною інформацією про небезпечний вантаж, встановлені правилами перевезення на кожному виді транспорту.

4.17 Виробництво, де перебувають в обігу пожежовибухонебезпечні речовини і матеріали, повинно бути оснащене автоматичними засобами контролю параметрів, які визначають пожежовибухонебезпечність процесу, сигналізацією, що вмикається при досягненні граничних значень цих параметрів, і системами блокувань, які перешкоджають виникненню аварійних ситуацій.

5 ВИМОГИ ЩОДО ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ

5.1 Під час виконання робіт із пакування, навантажування (наливання), вивантажування (зливання), зачищення транспортних засобів і сховищ нафти і нафтопродуктів, а також під час перевезення і зберігання нафти і нафтопродуктів, як у транспортному процесі, так і у виробника, відправника та одержувача, треба дотримуватись вимог чинних міжгалузевих і галузевих нормативних актів про охорону довкілля з врахуванням специфіки виробництва на підприємствах.

5.2 Щоб запобігти забрудненню навколишнього середовища вуглеводнями, крім засобів зменшення втрат нафти і нафтопродуктів, зазначених у 9.3, рекомендують застосовувати диски-відбивачі, системи розмивання і запобігання накопиченню опадів у резервуарах, механізовані засоби зачищення вмістищ, установки для підігрівання і зливання в'язких нафтопродуктів із залізничних цистерн, установки герметичного наливання і зливання, стаціонарні шлангові пристрої, системи автоматизації процесів зливно-наливних операцій.

5.3 Основні вимоги, що забезпечують охорону довкілля, є максимальна герметизація ємкостей, комунікацій, насосних агрегатів та іншого обладнання, дотримання технологічного режиму.

5.4 У разі розливання нафти або нафтопродукту на відкритому майданчику місце розливання необхідно засипати піском, який потім разом із шаром ґрунту, що просочений нафтопродуктом (у випадках відсутності твердого покриття на майданчику), вивезти на звалище згідно з вимогами ДСанПіН 2.2.7.029. Під час збирання і перевезення піску і ґрунту, що зібрано, використовувати методи, механізми і інструменти, що не приведуть до запалювання нафти і нафтопродуктів та подальшого забруднення довкілля.

У разі потрапляння нафти або нафтопродуктів в водоймище у результаті аварії під час їх транспортування треба виконувати вимоги, що передбачені для таких ситуацій нормативно-правовими актами, за участю, у разі потреби, підрозділів органу виконавчої влади з питань надзвичайних ситуацій.

5.5 Контроль за викидами забруднюючих речовин в атмосферне повітря здійснюється згідно з [18].

6 МАРКУВАННЯ

6.1 На спожиткову тару наклеюють паперову етикетку або роблять напис, що містить:

- назву нафтопродукту, його марку;
- позначку нормативного документа (НД);
- товарний знак підприємства-виробника, його назву, адресу, телефон (у разі пакування нафтопродуктів іншим підприємством вказують і його назву);
- масу нетто або об'єм залежно від консистенції нафтопродукту;
- дату — місяць і рік виготовлення нафтопродукту;
- номер партії;
- написи: «Вогненебезпечно» для легкозаймистих та горючих рідин, «Отрута» — для отруйних;
- штрихову позначку міжнародного товарного коду (далі штрих-код EAN);
- гарантійний термін та умови безпечного зберігання;
- призначеність та сферу застосування нафтопродукту;
- правила та умови ефективного та безпечного використання;
- знак відповідності згідно з ДСТУ 2296 для нафтопродуктів, що сертифіковані.

6.2 В ящик з упакуванням у спожиткову тару нафтопродуктом вкладають ярлик (чи наклеюють етикетку), що містить такі дані:

- адресу, назву та товарний знак підприємства-виробника;
- об'єм і загальну кількість одиниць спожиткової тари;
- номер пакувальника;
- дату пакування.

6.3 На кожній одиниці транспортної тари з нафтопродуктом повинен бути зроблений за допомогою трафарету чи штампа напис, що не змивається водою і нафтопродуктами, і містить:

- назву нафтопродукту, марку (допускають для мастил вказувати їхні скорочені назви);
- товарний знак підприємства-виробника, його назву;
- масу бруто і нетто;
- дату — місяць і рік виготовлення нафтопродукту;
- номер партії;
- позначку нормативного документа;
- знак відповідності згідно з ДСТУ 2296 для нафтопродуктів, що сертифіковані.

Якщо на транспортній тарі з нафтопродуктами не може бути зроблений зазначений напис, то до тари прикріплюють ярлик або наклеюють етикетку з цим написом, а на самій тарі роблять штампом чи трафаретом напис, що не змивається водою і нафтопродуктами, і містить назву нафтопродукту та дату його виготовлення.

Під час транспортування бітумів, які мають температуру розм'якшення за кільцем і кулею згідно з ГОСТ 11506 не нижче ніж 70 °С (далі КіК) у паперових мішках партіями не менше однієї залізничної платформи, напіввагона, автомашини або автопричепа допускають маркувати один мішок на кожні 6 — 12 мішків із зазначенням марки нафтопродукту, позначення нормативного документа, штрих-коду EAN і товарного знаку підприємства-виробника.

У разі пакування бітуму в разову тару (барабан) масу нетто допускають не вказувати.

6.4 На транспортну тару наносять транспортне маркування і маніпуляційні знаки згідно з ГОСТ 14192 (якщо такі є і за їх допомогою можна передати спосіб поводження з вантажем), а якщо нафтопродукт відноситься до небезпечних вантажів, то має бути нанесено відповідне маркування згідно з ГОСТ 19433, також згідно з ГОСТ 26319 (за результатами випробувань пакування).

На залізничні цистерни наносять маркування, яке характеризує транспортну небезпеку вантажу, відповідно до Правил [19].

На транспортні засоби (залізничні та автомобільні цистерни, вагони, тощо) з небезпечним вантажем має бути нанесено відповідне маркування згідно з ГОСТ 19433.

6.5 М'які контейнери і гумовотканинні резервуари, призначені для нафтопродукту визначеної марки, повинні мати постійний напис з назвою нафтопродукту.

7 ПАКУВАННЯ

7.1 Перед тим, як заповнити тару нафтопродуктом, її треба оглянути. У разі забруднення металеву тару необхідно промити нафтовим розчинником, гарячою водою або пропарити до повного видалення залишків нафтопродуктів та механічних домішок і просушити.

7.2 Ступінь заповнення тари повинна бути:

- до 100 % об'єму — для в'язких, високозастигаючих, мазеподібних і твердих нафтопродуктів;
- не більше ніж 95 % об'єму — для рідких нафтопродуктів, якщо немає спеціальних вимог до пакування згідно з чинним нормативним документом на відповідний нафтопродукт.

7.3 Для пакування нафтопродуктів застосовують види тари згідно з додатком А.

У нормативних документах на конкретні нафтопродукти вказують конкретні типи транспортної тари.

7.4 Мазеподібні і тверді нафтопродукти (окрім нафтопродуктів з температурою крапання нижче ніж 50°C) допускають пакувати в картонні навивні барабани із застосуванням поліетиленових вкладок.

Нафтопродукти, призначені для постачання в Донецьку, Запорізьку, Івано-Франківську, Миколаївську, Одеську, Херсонську і Чернівецьку області та Кримську автономну республіку, треба пакувати в металеву тару, фанерні барабани або дерев'яні бочки з поліетиленовими вкладками.

7.5 Бітуми з температурою розм'якшення за КіК не менше ніж 70 °С допускають пакувати в чотири-, п'ятишарові паперові мішки, виготовлені з мішкового паперу згідно з ГОСТ 2228, або виготовлені з мішкового паперу за іншим НД, що за показниками якості не поступається мішковому паперу згідно з ГОСТ 2228, або в полімерну тару.

Маса одного мішка з упакованим бітумом не повинна перевищувати 250 кг.

Допускають пакувати подрібнений крихкий бітум у м'які контейнери.

7.6 Температуру наливання бітумів у різні види тари зазначають в технологічній документації для бітуму конкретної марки.

7.7 Нафтопродукти, призначені для побутового споживання, пакують у спожиткову металеву і полімерну тару місткістю не більше ніж 5 дм³.

Допускають пакувати будівельний бітум марок БНБ 70/30 і БНБ 90/10, призначений для роздрібною торгівлі, масою до 12 кг у барабани, паперові пакети або поліетиленові пакети згідно з чинним нормативним документом.

7.8 Нафтопродукти, призначені для експорту, треба пакувати з урахуванням вимог, зазначених у договорі-контракті.

Нафтопродукти, які відносять до небезпечних вантажів згідно з ГОСТ 19433, треба пакувати з урахуванням вимог ГОСТ 26319.

7.9 Металева тара повинна бути виготовлена з внутрішнім оливо-бензостійким і паростійким захисним покриттям, що задовольняє вимоги електростатичної іскробезпеки.

Допускається за узгодженням виробника зі споживачем пакувати нафтопродукти в разову тару, що не має внутрішнього захисного покриття.

7.10 Після заповнення нафтопродуктом тари герметично закривають закупорювальними засобами залежно від виду і конструкції тари відповідно до вимог чинної нормативної документації на нафтопродукт.

7.11 Металеві бідони і банки (крім тих, що мають літографоване покриття) за вимогою споживачів змащують по всій зовнішній поверхні консерваційними мастилами чи оливами.

7.12 Після заповнення, зовнішню поверхню тари (за винятком тари, покритої консерваційними мастилами), протирають шматтям обтирочним сортованим згідно з чинною нормативною документацією [20] чи іншим обтирочним шматтям за чинною НД.

7.13 Транспортна тара з рідкими нафтопродуктами повинна бути опломбована вантажовідправником, якщо інше не передбачене в договорі-контракті.

7.14 Спожиткову тару з нафтопродуктами поміщають у транспортну тару:

— бідони — у дерев'яні риштування;

— скляні банки і пляшки — у дощаті нерозбірні ящики з гніздами-перегородками, з висотою перегородок не менше 3/4 висоти банок чи пляшок, що вкладаються;

— поліетиленові каністри місткістю до 10 дм³, поліетиленові, металеві банки і туби — у дощаті, фанерні, полімерні і картонні ящики; поліетиленові і металеві туби пакують у ящики з гніздами-перегородками. У разі ярусного пакування між ними роблять горизонтальні прокладки.

Скляні банки і пляшки місткістю не більше ніж 0,5 дм³ допускається пакувати в картонні ящики з гніздами-перегородками.

8 ПРАВИЛА ТРАНСПОРТУВАННЯ

8.1 Нафту і нафтопродукти транспортують магістральними нафтопроводами і нафтопродуктоводами, залізничним, автомобільним, повітряним, морським і річковим транспортом.

Види транспортних засобів для транспортування нафти і нафтопродуктів, заповнених наливанням, наведені у додатку А. Транспортування нафти і нафтопродуктів цими транспортними засобами проводять згідно з правилами перевезення вантажів на відповідному виді транспорту [9 — 16].

8.2 Нафту і нафтопродукти транспортують в наливних суднах, залізничних і автомобільних цистернах з внутрішнім оливобензостійким (для всіх вищенаведених транспортних засобів) і паростійким (крім автомобільних цистерн) захисним покриттям, що задовольняє вимоги електростатичної іскробезпеки.

Матеріали цистерн автотранспортних засобів повинні бути стійкі до дії нафтопродуктів, не впливати на їх склад та якість. У разі застосування сталей та інших матеріалів, не стійких до впливу корозії, внутрішні поверхні цистерн, повинні мати оливобензостійкі покриття з антистатичними властивостями, які отримали сертифікат відповідності.

Допускається транспортувати нафту і нафтопродукти в транспортних засобах, що не мають внутрішніх захисних покривів, які уведені в експлуатацію до 01.01.2005 р. У залізничних цистернах допускається транспортування нафти і нафтопродуктів без внутрішнього захисного покриву.

8.3 Нафту і нафтопродукти транспортують в залізничних і автомобільних цистернах, обладнаних пристроями верхнього або нижнього наливання і зливання.

8.4 Із залізничних і автомобільних цистерн нафта і нафтопродукти повинні бути злиті повністю з видаленням в'язких нафтопродуктів з внутрішньої поверхні котла цистерн. У цьому разі в залізничних цистернах, що не мають нижнього зливного пристрою, допускається залишок не більше ніж 1 см (за вимірюванням під ковпаком).

У вагонах для нафтобітуму (бункерних напіввагонах) допускається залишок не більше ніж 3 см (за вимірюванням в середній частині бункера).

8.5 Готування транспортних засобів і резервуарів для наливання нафтопродуктів проводять відповідно до додатка Б.

Транспортні засоби і резервуари для наливання олив готують залежно від групи олив:

1 група — турбінні, трансформаторні, для поршневих авіаційних двигунів, моторно-трансмісійні (МТ), електроізоляційні, для вентиляційних фільтрів, конденсаторні, індустриальні (веретенні), вазелінові медичні для технічних цілей, приладні МВП, парфумерні, базові оливи, оливи для виробництва комплексних кальцієвих мастил;

2 група — моторні (для бензинових двигунів, дизелів та універсальні; для суднових та тепловозних дизелів), компресорні, сепараторні, для напрямних ковзання металорізальних верстатів, для гідросистем високонавантажених механізмів, для перекидання вагонів самоскидів, поглинальні, оливи-пом'якшувачі (пластифікатори), для виробництва хімічних волокон, трансмісійні спеціальні, для холодильних машин і їх компоненти;

3 група — трансмісійні, циліндрові важкі, сланцеві для просочення деревини, для прокатних станів, для механічних і гідромеханічних коробок передач, для гідрооб'ємних передач і гідросилувавачів кермів, для гіпоїдних і спірально-конічних, черв'ячних, циліндричних передач; мастильно-холодильні рідини (МХР) оливні, технологічні мастила (ТМ).

8.6 Залізничні цистерни, які подають для готування під наливання, повинні супроводжуватися документом, що містить назву злитого нафтопродукту. У разі відсутності зазначеного документа назву злитого нафтопродукту встановлюють лабораторними випробовуваннями залишку з цистерни і виконують оброблення відповідно з умовними позначками готування згідно з таблицею Б.1.

Не допускають використовувати цистерни для наливання нафтопродуктів, що застосовують в авіаційній техніці, якщо цистерни не мають супровідних документів. Використання таких цистерн для наливання бензинів, розчинників, нафтових ароматичних вуглеводнів, гасів, олив 1-ої групи допускають за умови готування їх відповідно до умовної позначки 1 таблиці Б.1 (див. додаток Б).

8.7 Залізничні цистерни, які подають під наливання, повинні супроводжуватися документом, який містить назву нафтопродукту, злитого з цистерн перед їхньою підготовкою, назву нафтопродукту, під наливання якого цистерни підготовлені, і умовні позначки готування за таблицею Б.1 (див. додаток Б).

Не допускається використовувати залізничні цистерни, що мають трафарет «Бензин», для транспортування нафти, олив, мазуту, моторного палива, бітуму й аналогічних їм за фізико-хімічними властивостями нафтопродуктів.

Рівень нафти або нафтопродукту і підтоварної води в залізничних цистернах вимірюють метрштоком через горловину котла цистерни у двох протилежних точках горловини за віссю цистерни. У залізничних цистернах з двома горловинами рівень заміряють в обох горловинах. За рівень нафтопродукту беруть середнє арифметичне. У цьому випадку потрібно стежити за тим, щоб метршток опускався на нижню твірну котла і не потрапляв у заглиблення для нижніх зливних пристроїв. Рівень необхідно відряхувати з точністю до 1 мм.

У транспортних мірах повної місткості нафтопродукт потрібно наливати до планки, яка встановлена в горловині цистерни на рівні, що відповідає номінальній місткості.

8.8 Залізничні цистерни, що їх використовують для перевезення нафтопродуктів у кільцевих маршрутах, повинні проходити профілактичне оброблення через проміжки часу, встановлені за узгодженням виробника зі споживачем, але не більше п'ятикратного використання цистерн для нафтопродуктів, вказаних у 1 — 9, 15, 16, 18, 19, 20, 27 таблиці Б.1 і одного разу на місяць — для нафтопродуктів, зазначених у 10 — 14, 17, 21 — 26, 28 — 33 таблиці Б.1. Оброблення цистерн у першому випадку проводять відповідно до умовної позначки 2, у другому — відповідно до умовної позначки 3 таблиці Б.1 (див. додаток Б).

8.9 Під час наливання палив і олив у залізничні, а також в автомобільні цистерни, повинні забезпечуватись умови, що запобігають погіршенню їхньої якості. Для захисту від атмосферних опадів зливно-наливні естакади можуть бути обладнані навісами.

Палива для реактивних двигунів, авіаційні бензини й авіаційні оливи треба наливати в залізничні цистерни через зливно-наливні естакади, обов'язково обладнані навісами, за виключенням естакад підприємств для тривалого зберігання і наливних пунктів магістральних нафтопродуктопроводів, а також естакад, обладнаних пристроями, що забезпечують герметизацію операцій під час наливання.

8.10 Температура нафти, яку наливають, не повинна перевищувати 30 °С; температуру високов'язких розігрітих нафтопродуктів під час наливання встановлюють відповідно до правил перевезень вантажів [9 — 14, 16] і вимог безпеки.

Заповнення нафтопродуктами залізничних цистерн потрібно проводити з урахуванням збільшення об'єму нафтопродуктів через підвищення температури на шляху перевезення і в пункті призначення, а також повного використання місткості і без перевищення вантажопідйомності цистерн.

Заповнення нафтопродуктами автомобільних і залізничних цистерн, призначених для транспортування морем та річками, треба проводити також з урахуванням вимог, чинних на морському та річковому транспорті.

Не допускається наливання нафтопродуктів вільно падаючим струменем.

8.11 Зливні, наливні і перекачувальні пристрої перед перекачуванням нафтових парафінів повинні бути пропарені й просушені.

8.12 Криті вагони для твердих парафінів і воскових композицій повинні бути промиті і просушені. Для інших нафтопродуктів криті вагони, напіввагони, платформи, контейнери повинні бути цілком звільнені від раніше перевезених вантажів.

8.13 Вмістища і вантажні приміщення транспортних засобів (цистерни, вагони, тощо), а також контейнери, що завантажені нафтою і нафтопродуктами, пломбують згідно з вимогами, що діють на відповідному виді транспорту.

8.14 Високов'язкі і високозастигаючі нафти і нафтопродукти (мазути, бітуми, гудрони, оливи, парафіни і аналогічні за фізико-хімічними властивостями нафтопродукти) треба транспортувати в суднах, обладнаних засобами обігрівання.

8.15 Допускається в період з 1 вересня по 1 травня наливати мазуту в несамохідні баржі на залишок нафтового палива (мазуту), якого не більше ніж 5 % від вантажопідймальності баржі.

8.16 Танки наливних суден після зливання в'язких нафтопродуктів дозволено мити нафтопродуктом, який наливають.

8.17 Дозволено для транспортування нафтопродуктів (за винятком нафтопродуктів, зазначених у 1, 4, 6 — 8 таблиці Б.2) використовувати судна після зливання рослинних та тваринних жирів і патоки за умови готування танків відповідно до умовної позначки 2 таблиці Б.2 (див. додаток Б).

Дозволено наливання прямогонного бензину проводити в судна, які раніше використовували для транспортування авіаційних бензинів, за умови здійснення судном не менше трьох проміжних рейсів з неетильованими нафтопродуктами.

8.18 Вантажні танки, обладнані протекторним захистом, після баластового переходу треба обробляти відповідно до умовної позначки 2 для нафтопродуктів, зазначених у 1 — 8, 16, і відповідно до умовної позначки 3 — для нафтопродуктів, зазначених у 11 — 15, 17, 23, 24 таблиці Б.2 (див. додаток Б).

8.19 Під час готування суден відповідно до умовної позначки 1 — 4 таблиці Б.2 вантажна система повинна бути звільнена від залишків нафтопродуктів (див. додаток Б).

8.20 Нафтопродукти, упаковані в транспортну тару, треба транспортувати в контейнерах чи транспортними пакетами в критих транспортних засобах, у закритих або відкритих вантажних приміщеннях відповідно до вимог, чинних на кожному виді транспорту.

Пакування — згідно з ГОСТ 26663.

Під час транспортування дрібними відправками нафтопродукти пакують у щільні дощаті ящики чи металеву тару.

8.21 Бітуми з температурою КіК згідно з ГОСТ 11506 не нижче ніж 70 °С, упаковані у паперові мішки, транспортують залізничними платформами, напіввагонами, автомашинами, або автомашинами з автоприцепом. Бітуми, упаковані в паперові мішки, транспортують у вертикальному положенні відкритою частиною мішка догори.

За узгодженням виробника із споживачем допускається розташування мішків в автотранспорті комбінованим способом: нижній ряд — горизонтально, верхній — вертикально.

Під час транспортування мішків з бітумом залізничним транспортом повинні бути виконані заходи, що запобігають злипанню мішків.

8.22 Транспортують нафтовий кокс залізничним (у критих вагонах-хоперах, напіввагонах), морським, річковим і автомобільним транспортом навалом.

8.23 Транспортування нафт різного ступеня підготовленості, нафтопродуктів декількох марок чи підгруп (за винятком палив марок РТ, Т-6 та інших термостабільних палив для реактивних двигунів, авіаційних бензинів і авіаційних олів) магістральними нафтопроводами і нафтопродуктопроводами допускається проводити послідовним перекачуванням відповідно до норм щодо послідовного перекачування за умови збереження якості нафт і нафтопродуктів, встановленої чинними нормативними документами.

Палива марок РТ, Т-6 та інші термостабільні палива для реактивних двигунів, авіаційні бензини і авіаційні оливи треба перекачувати окремими магістральними нафтопродуктопроводами, призначеними тільки для нафтопродуктів однієї вищезгаданої підгрупи.

8.24 Перекачувати різноманітні нафтопродукти нафтопродуктопроводами складів нафтопродуктів треба відповідно до норм технологічного проектування складських приміщень нафтопродуктів.

Нафтопродукти, що застосовують в авіаційній техніці, а також прямогонний бензин та інші неетильовані бензини, треба перекачувати окремими нафтопродуктопроводами, призначеними тільки для нафтопродуктів однієї вищезгаданої підгрупи.

8.25 Температура нафт (крім нафт, що транспортуються з підігріванням) і бензинів, призначених для перекачування стаціонарними магістральними нафтопродуктопроводами, не повинна бути вище ніж 30 °С, гасів і дизельних палив — не вище ніж 40 °С. За узгодженням зі споживачем допускається перекачування дизельних палив за температури не вище ніж 60 °С стаціонарними магістральними нафтопродуктопроводами з конструкцією ізоляційного покриття, що дозволяє перекачування за цієї температури.

8.26 Магістральні нафтопроводи і нафтопродуктопроводи треба періодично очищати від парафіністих відкладів, механічних домішок, хлоридних солей, води тощо відповідно до правил технічної експлуатації магістральних нафтопроводів РД 39-30-114 [21] і нафтопродуктопроводів, згідно з РД 39-30-295 [22] та ін.

8.27 Балони зі скрапленими вуглеводневими газами транспортують суднами, критими залізничними вагонами згідно з правилами перевезення вантажів на відповідному виді транспорту [9 — 12] та спецавтомобілями згідно з Правилами [16].

8.28 Нафтопродукти необхідно наливати в залізничні й автомобільні цистерни, звільнені від води.

8.29 Кожну партію нафтопродукту треба супроводжувати документом про якість, який містить дані, наведені у додатку В.

9 ПРАВИЛА ЗБЕРІГАННЯ

9.1 Для зберігання нафти і нафтопродуктів застосовують види сховищ відповідно до додатку А.

9.2 Палива, зазначені в 4.1—4.4 додатку А, зберігають в металевих резервуарах із внутрішніми антикорозійними покриттями, види яких визначають під час проектування.

Необхідність захисту від корозії внутрішньої поверхні резервуарів для зберігання нафти і нафтопродуктів, уведених в експлуатацію до 01.01.2004, визначає підприємство-власник резервуарів.

Антикорозійні покриття повинні бути тривкі до дії нафтопродуктів (нафти), підтоварної води, пари (чи гарячої води).

9.3 Бензини і нафти треба зберігати в резервуарах з дахом, що плаває, або понтоном, або обладнаних газовою обв'язкою залежно від умов експлуатації резервуарів.

Допускається зберігати бензини і нафти в резервуарах без понтонів і газової обв'язки до капітального ремонту, а також на підприємствах тривалого зберігання.

Не допускається зберігати авіаційні бензини в резервуарах з дахом, що плаває.

9.4 Резервуари повинні бути підготовлені до наливання нафти і нафтопродуктів згідно з таблицею Б.2 додатка Б.

9.5 Нафту і нафтопродукти кожної марки треба зберігати в окремих резервуарах, які унеможливають потрапляння в них атмосферних опадів і пилу.

9.6 Металеві резервуари, за винятком резервуарів підприємств тривалого зберігання, повинні підлягати періодичному зачищенню:

— не менше двох разів на рік — для палива для реактивних двигунів, авіаційних бензинів, авіаційних олів і їх компонентів, прямогонних бензинів; допускається за наявності на лінії зачужування засобів очищення з тонкістю фільтрування не більше ніж 40 мкм зачищати резервуари не менше одного разу на рік;

— не менше одного разу на рік — для присадок до мастильних олів і олів з присадками;

— не менше одного разу в два роки — для інших олів, автомобільних бензинів, дизельних палив, парафінів і аналогічних за фізико-хімічними властивостями нафтопродуктів.

Металеві і залізобетонні резервуари для нафти, мазутів, моторних палив і аналогічних за фізико-хімічними властивостями нафтопродуктів треба зачищати в міру необхідності, визначеної умовами збереження їх якості, надійної експлуатації резервуарів і устаткування. Відстій води і забруднень з резервуарів треба видаляти не рідше одного разу на рік.

9.7 Під час зберігання нафтопродуктів у резервуарах не допускають наявності підтоварної води вище мінімального рівня, що забезпечується конструкцією пристрою для дренажу води.

9.8 Нафтопродукти, що застигають, треба зберігати в резервуарах, обладнаних стаціонарними чи переносними засобами обігрівання, які забезпечують збереження якості в межах вимог чинного нормативного документа на нафтопродукт.

9.9 Нафтопродукти в тарі треба зберігати на стелажах, піддонах або в штабелях у критих складських приміщеннях, під навісом або на спланованому майданчику, захищеному від дії прямих сонячних променів і атмосферних опадів. Тару з нафтопродуктами встановлюють пробками догори.

Мастила в картонних навивних барабанах треба зберігати в піддонах кришками догори не більше, ніж у три яруси в критих складських приміщеннях.

Допускають зберігати будівельний бітум на відкритих асфальтованих чи бетонованих майданчиках.

Нафтовий кокс зберігають в закритих приміщеннях, бункерах.

Допускають зберігати непрожарений кокс на асфальтованих чи бетонованих майданчиках, у бетонованих ямах.

9.10 Зберігання пакетованих нафтопродуктів — згідно з ГОСТ 26663.

Назва нафтопродуктів	Підземні сховища у відкладах кам'яної солі, піску, ангідриту, доломіту, мергелю, вапняку, глини, магматичної і вічно-мерзлих породах	Сховище							Тара		
		Резервуар стаціонарний і пересувний							транспортна		
		металевий			залізобетонний				Балон металевий	Бочка	
		горизонтальний низького тиску	горизонтальний і кульовий високого тиску	вертикальний з понтоном або плаваючим дахом, або газовою обв'язкою, або інші	вертикальний без понтону або газової обв'язки, або інші	з газовою обв'язкою	без газової обв'язки	гумотканинний		металева	дерев'яна
6 Рідкі продукти піролізу:											
6.1 Вуглеводні ароматичні нафтові		+	+	+	+					+	
6.2 Смола нафтова типу Е		+		+	+						
7 Нафтові розчинники		+		+	+					+	
8 Оливи***, МХР оливні, технологічні мастила		+			+			+		+	
9 Мастила* ⁴										+	+
10 Жируючі препарати* ⁶										+	+
11 Вазеліни										+	
12 Петролатум, гач і церезин неочищений* ⁶								+		+	+
13 Церезини, композиції церезинова і озокеритова* ⁶										+	+
14 Парафіни нафтові:											
14.1 Рідкі* ⁶										+	
14.2 Тверді* ⁶										+	+
15 Композиції* ⁶ :											
15.1 Парафінові і воскові										+	+
15.2 Оливочаніфольні, бітумні										+	+

Назва нафтопродуктів	Підземні сховища у відкладах кам'яної солі, гіпсу, ангідриту, доломіту, мергелю, вапняку, глини, магнезичної і вільно-мерзлих породах	Сховище							Тара		
		Резервуар стаціонарний і пересувний							транспортна		
		металевий			залізобетонний				Балон металевий	Бочка	
		горизонтальний низького тиску	горизонтальний і кульовий високого тиску	вертикальний з понтоном або плаваючим дахом, або газовою обв'язкою, або інші	вертикальний без понтону або газової обв'язки, або інші	з газовою обв'язкою	без газової обв'язки	гумотканинний		металева	дерев'яна
16 Бітуми нафтові:											
16.1 Дорожні рідкі, сировина для виробництва бітуму *7	—	+	—	—	+	+	+	—	—	+	—
16.2 Дорожні в'язкі, покрівельні БНП-40/180, БНП-45/190, будівельний БНБ-50/50*7	—	+	—	—	+	+	+	—	—	+	—
16.3 Крихкі, для заливних акумуляторних мастик, високоплавкий пом'якшувач	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	+
16.4 Будівельні БНБ-70/30, БНБ-90/10, ізоляційні, покрівельний БНП-90/30*7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+	+
17 Присадки	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18 Нафтенат міді	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19 Кислоти синтетичні жирні (СЖК) фракцій*9:											
19.1 C ₅ -C ₆ , C ₇ -C ₉ , C ₅ -C ₉ , C ₉ -C ₁₀ , C ₁₀ -C ₁₃	—	+	—	—	+	—	—	—	—	+	—
19.2 C ₁₀ -C ₁₆ , C ₁₂ -C ₁₆ , C ₁₇ -C ₂₀ , C ₂₀ і вище	—	+	—	—	+	—	—	—	—	+	—
20 Кислоти нафтові:											
20.1 Асідол, асідол-милонфт	—	+	—	—	+	—	—	—	—	+	—
20.2 Нафтові кислоти здистильовані, контакт Петрова*9	—	+	—	—	+	—	—	—	—	+	—

Продовження таблиці А.1

Назва нафтопродуктів	Сховище							Тара		
	Підземні сховища у відкладах кам'яної солі, гіпсу, ангідриду, доломіту, мергелю, вапняку, глини, магматичної і вісечно-мерзлих породах	Резервуар стаціонарний і пересувний						транспортна		
		металевий			залізобетонний			Балон металевий	Бочка	
		горизонтальний низького тиску	горизонтальний і кульовий високого тиску	вертикальний з понтоном або плаваючим дахом, або газовою обв'язкою, або інші	вертикальний без понтону або газової обв'язки, або інші	з газовою обв'язкою	без газової обв'язки		гумотканинний	металева
21 Спирти синтетичні первинні жирні фракцій:										
21.1 C ₁₀ -C ₁₆ , C ₁₀ -C ₁₈ , C ₁₂ -C ₁₆ * ⁹	—	+	—	—	+	—	—	—	+	—
21.2 C ₁₆ -C ₂₁	—	+	—	—	+	—	—	—	+	—
22 В'язучі ливарні, МХР водозмішувані, емульсоли, піноутворювачі, деемульгатори	—	+	—	—	+	—	—	—	+	—
23 Лайколь, пірополімери	—	+	—	—	+	—	—	—	+	+
24 Інден-кумаронова смола	—	+	—	—	+	—	—	—	+	—
25 Сировина для виробництва сажі	—	+	—	—	+	—	—	—	+	—
26 Сажа	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27 Пек нафтовий піролізний «ГП»	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28 Дифеніл* ⁸	—	+	—	—	+	—	—	—	—	—
29 Нафтопродукти спрацьовані	—	+	—	—	+	—	—	—	+	—

Кінець таблиці А.1

Примітка 1. Вид сховищ, тари і транспортного засобу, які дозволяється застосовувати позначений знаком «+»; вид сховищ, тари і транспортного засобу, які не дозволяється застосовувати позначений знаком «-».

Примітка 2. Каністри місткістю до 10 дм³ водночас можуть бути як транспортною так і спожитковою тарою.

*Високов'язкі нафти з температурою застигання вище мінус 3 °С (пункт 1) не рекомендується зберігати в підземних ємкостях, споруджених у відкладах солі.

**Скраплені вуглеводневі гази (СВГ) (пункт 3) транспортують спеціальними автоцистернами, допущеними для перевезення СВГ в установленому порядку.

***Оливи: вазелінова медична, парфумерна, телеграфна, годинникова, приладна, вакуумна, гідравлічна кабельна, авіаційні, для турбореактивних двигунів, для холодильних машин на основі синтетичних олив, консерваційні; рідини гідрогальмівні і амортизаторні (пункт 8) необхідно транспортувати і зберігати в тарі. Допускається за узгодженням виробника зі споживачем транспортувати оливу вазелінову медичну, призначену для технічних цілей, приладну МВП, парфюмерну у залізничних цистернах.

*⁴ Вуглеводневі канатні мастила (пункт 9) допускається транспортувати в залізничних цистернах з парообігрівальним пристроєм.

*⁵ За узгодженням виробника зі споживачем допускається використовувати транспортну тару — мішок полімерний для заповнення петролатуму, гачу та церезину неочищеного (пункт 12).

*⁶ За узгодженням виробника зі споживачем допускається транспортувати:

— жир синтетичний, церезин згідно з ГОСТ 2488 (крім церезину для підприємств електронної промисловості), захисний віск (пункти 10, 13, 15) — в залізничних цистернах з парообігрівальним пристроєм;

— парафіни тверді технічного призначення (підпункт 14.2) — у залізничних цистернах з обігрівальним пристроєм або з універсальним зливним пристроєм;

— парафіни рідкі (підпункт 14.1) — стаціонарним трубопроводом.

*⁷ Бітуми дорожні рідкі, сировину для виробництва бітуму (підпункт 16.1) допускається в період з 1 квітня по 1 жовтня транспортувати в цистернах з універсальним зливним пристроєм за умови наявності у споживача технічних засобів розігрівання, що забезпечують повне зливання із цистерн.

Бітуми дорожні в'язкі, покрівельні марок БНП-40/180, БНП-45/190, будівельний марки БНБ-50/50 (підпункт 16.2) допускається за узгодженням виробника зі споживачем транспортувати в залізничних цистернах з обігрівальним пристроєм.

Бітуми будівельні марок БНБ-70/30, БНБ-90/10, ізоляційні, покрівельні БНК-90/30 (підпункт 16.4) допускається за узгодженням виробника зі споживачем транспортувати в залізничних цистернах з ізоляцією та обігрівальним пристроєм, що забезпечує нагрівання, яке вимагається для зливання бітуму.

Бітуми будівельні марок БНБ-70/30, БНБ-90/10 (підпункт 16.4) за узгодженням зі споживачем допускається транспортувати в полімерних мішках.

Паперові мішки для пакування бітумів водночас можуть бути як транспортною так і спожитковою тарою.

*⁸ Дифеніл (пункт 28) допускається за узгодженням виробника зі споживачем транспортувати в цистернах з обігрівальним пристроєм.

*⁹ Синтетичні жирні кислоти, нафтеніві кислоти здистильовані, контакт Петрова, спирти синтетичні первинні жирні фракції

С₁₀ — С₁₆, С₁₀ — С₁₈, С₁₂ — С₁₆ (пункт 19 та підпункти 20.2 і 21.1) треба зберігати в ємкостях з кислотостійких матеріалів.

ДОДАТОК Б
(обов'язковий)

**ВКАЗІВКИ ЩОДО ГОТУВАННЯ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ
І РЕЗЕРВУАРІВ ДЛЯ НАЛИВАННЯ НАФТИ ТА НАФТОПРОДУКТІВ**

Таблиця Б.1 — Вказівки щодо готування залізничних цистерн, автоцистерн і вагонів для нафтобітуму, до наливання нафти і нафтопродуктів

Назва нафтопродуктів, що підлягають наливанню	Назва злитого нафтопродукту														
	Нафтові ароматичні вуглеводні	Розчинники	Компоненти палив	Палива									Мазути		
				Бензини			для реактивних двигунів	нафтил	дизельні, вакуумний газойль	нафтове для газотурбінних установок, пічне побутове	моторні	низькосірчисті, малосірчисті	сірчисті, високосірчисті	флотські	
				авіаційні	автомобільні неетильовані	авіаційний неетильований марки Б-70, прямогонний									
1 Нафтові ароматичні вуглеводні	3	3	3	0	2	2	2	2	0	0	0	0	0	0	
2 Розчинники	3	3	3	0	2	2	2	2	1	0	0	0	0	0	
3 Компоненти палив	3	3	3	1*	3	3	3	3	1	0	0	0	0	0	
4 Бензини авіаційні	3	3	3	3	2	3	3	3	1	0	0	0	0	0	
5 Бензини автомобільні неетильовані	4	4	4	1*	3	3	3	3	2**	1	0	0	0	0	
6 Бензин авіаційний неетильований марки Б-70, бензин прямогонний	2	2	2	0	2	3	2	2	1	0	0	0	0	0	
7 Палива для реактивних двигунів	2	2	2	1	2	2	2	2	1	0	0	0	0	0	
8 Паливо нафтил	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	
9 Палива дизельні, вакуумний газойль	2	2	2	1	2	2	4	4	3***	2	1	1	1	1	
10 Паливо нафтове для газотурбінних установок, пічне побутове	2	2	2	1	2	2	4	4	4	4	1	1	1	1	
11 Палива моторні	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	4	3	4	
12 Мазути низькосірчисті, малосірчисті	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	5	5	5	
13 Мазути сірчисті, високосірчисті	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	5	5	5	

Назва нафтопродуктів, що підлягають наливанню	Назва злитого нафтопродукту																				
	Гаси світільні	Гаси для технічних цілей	Смола нафтова типу Е	Сировина для піролізу	Присадки	Оливи				Сировина для виробництва бітумів, бітуми дорожні рідкі	Бітуми нафтові	Сировина для виробництва сажі	Кислоти нафтові, МХР водозмішувачі, емульсоли, деемульгатори, в'язучі ливарні	Піноутворювачі	Лакойль, пірополімери	Парафіни нафтові тверді (крім парафінів для харчової промисловості), петролатум, гач і церезин неочищений, захисний віск	Парафіни нафтові рідкі	Нафта	Нафтопродукти спрацьовані		Газовий конденсат
						1-ї групи	2-ї групи	3-ї групи, МХР олівні, технологічні мастила	осьові										груп ОМС, ОІС	групи СНС	
1 Нафтові ароматичні вуглеводні	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2 Розчинники	2	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3 Компоненти палив	2	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4 Бензини авіаційні	2	2	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5 Бензини автомобільні неетильовані	3	3	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6 Бензин авіаційний неетильований марки Б-70, бензин прямогонний	2	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7 Палива для реактивних двигунів	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8 Паливо нафтил	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9 Палива дизельні, вакуумний газойль	4	4	2	2	2	2	1	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	1	1
10 Паливо нафтове для газотурбінних установок, пічне побутове	4	4	3	3	2	2	2	1	1	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1
11 Палива моторні	0	0	0	4	5	3	3	3	5	0	0	3	0	3	3	3	3	3	3	3	3
12 Мазути низькосірчисті, малосірчисті	0	0	0	4	0	0	0	3	5	5	0	5	5	5	3	5	5	5	5	3	5
13 Мазути сірчисті, високосірчисті	0	0	0	4	0	0	0	0	5	5	0	5	5	5	5	5	5	5	5	3	5

Продовження таблиці Б.1

Назва нафтопродуктів, що підлягають наливанню	Назва злитого нафтопродукту													
	Нафтові ароматичні вуглеводні	Розчинники	Компоненти палив	Палива									Мазути	
				Бензини			для реактивних двигунів	нафтил	дизельні, вакуумний газойль	нафтові для газотурбінних установок, пічне побутове	моторні	низькосірчисті, малосірчисті	сірчисті, високосірчисті	флотські
				авіаційні	автомобільні неетильовані	авіаційний неетильований марки Б-70, прямогонний								
14 Мазути флотські	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3	3	3***
15 Гаси світільні	2	3	2	0	3	3	4	4	4	0	0	0	0	0
16 Гаси для технічних цілей	2	3	2	1	3	3	4	4	4	3	1	1	1	1
17 Смола нафтова типу Е	3	3	3	1	3	3	3	3	3	2	1	0	0	0
18 Сировина для піролізу	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
19 Присадки	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0
20 Оливи 1-ї групи	0	1	1	0	1	1	2	2	1	1	0	0	0	0
21 Оливи 2-ї групи	0	1	1	1	1	1	2	2	2	1	0	0	0	0
22 Оливи 3-ї групи, МХР оливні, технологічні мастила	0	2	2	1	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1
23 Оливи осьові	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	3	3	3	3
24 Сировина для виробництва бітумів, бітуми дорожні рідкі	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	5	5	5
25 Бітуми нафтові	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26 Сировина для виробництва сажі	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3	3	3
27 Кислоти нафтові, МХР водозмішувані, емульсоли, деемульгатори, в'язучі ливарні	0	0	0	0	0	0	0	0	4	3	3	3	3	3
28 Піноутворювачі	0	0	0	0	0	0	0	0	3	2	0	0	0	0
29 Лакойль, пірополімери	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	1	1
30 Парафіни нафтові тверді (крім парафінів для харчової промисловості), петролатум, гач і церезин неочищений, захисний віск	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
31 Парафіни нафтові рідкі	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0
32 Нафта	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5*4	3	3	5*4

Назва нафтопродуктів, що підлягають наливанню	Назва злитого нафтопродукту																				
	Гаси світільні	Гаси для технічних цілей	Смола нафтова типу Е	Сировина для піролізу	Присадки	Оливи				Сировина для виробництва бітумів, бітуми дорожні рідкі	Бітуми нафтові	Сировина для виробництва сажі	Кислоти нафтові, МХР водозмішувані, емульсоли, деемульгатори, в'язучі ливарні	Піноутворювачі	Лакойль, пірополімери	Парафіни нафтові тверді (крім парафінів для харчової промисловості), петролатум, гач і церезин неочищений, захисний віск	Парафіни нафтові рідкі	Нафта	Нафтопродукти спрацьовані		Газовий конденсат
						1-ї групи	2-ї групи	3-ї групи, МХР оливні, технологічні мастила	осьові										груп ОМС, ОІС	групи СНС	
14 Мазути флотські	0	0	0	4	0	0	0	0	5	0	0	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
15 Гаси світільні	4	4	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
16 Гаси для технічних цілей	4	4	3	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
17 Смола нафтова типу Е	3	3	4	2	2	2	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	1
18 Сировина для піролізу	4	4	4	4	4	4	4	4	4	0	0	4	1	3	3	3	3	4	4	3	4
19 Присадки	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20 Оливи 1-ї групи	1	1	1	1	1 ⁵	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21 Оливи 2-ї групи	1	1	1	1	1	2	3	3	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
22 Оливи 3-ї групи, МХР оливні, технологічні мастила	2	2	1	1	1	3	3	3 ^{***}	1	0	0	1	0	1	1	0	0	1	1	0	1
23 Оливи осьові	0	0	0	4	5	4	4	4	5	0	0	2	2	3	3	0	0	3	3	3	3
24 Сировина для виробництва бітумів, бітуми дорожні рідкі	0	0	0	4	0	0	0	0	0	5	5	5	0	5	5	3	3	5	4	3	5
25 Бітуми нафтові	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26 Сировина для виробництва сажі	3	3	3	3	4	4	4	4	3	0	0	5	3	2	2	2	2	3	4	3	3
27 Кислоти нафтові, МХР водозмішувані, емульсоли, деемульгатори, в'язучі ливарні	0	0	3	3	3	3	3	3	3	3	0	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3
28 Піноутворювачі	2	2	3	2	1	1	1	0	0	0	0	0	1	3	0	3	3	1	1	0	1
29 Лакойль, пірополімери	0	0	0	3	3	3	3	3	3	0	0	3	3	2	4	2	2	2	3	1	2
30 Парафіни нафтові тверді (крім парафінів для харчової промисловості), петролатум, гач і церезин неочищений, захисний віск	0	0	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	3	3	1	1	1	1
31 Парафіни нафтові рідкі	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	0	0	0	0
32 Нафта	0	0	0	4	5	4	4	4	4 ^{**4}	3	0	5 ^{*4}	3	3	3	5	5	5	3	3	5

Кінець таблиці Б.1

Назва нафтопродуктів, що підлягають наливанню	Назва злитого нафтопродукту													
	Нафтові ароматичні вуглеводні	Розчинники	Компоненти палив	Палива									Мазути	
				Бензини			для реактивних двигунів	нафти	дизельні, вакуумний газойль	нафтові для газотурбінних установок, пічне побутове	моторні	низькосірчисті, малосірчисті	сірчисті, високосірчисті	флотські
				авіаційні	автомобільні неетильовані	авіаційні неетильовані марки Б-70, прямогонний								
33 Нафтопродукти спрацьовані груп ОМС, ОІС	0	0	0	0	0	0	0	0	3	3	1	1	1	1
34 Нафтопродукти спрацьовані групи СНС	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	5	5	5
35 Конденсат газовий	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	3	3	5

Умовні позначки:
 0 — наливання заборонено;
 1 — видалити залишок, промити нафтовим розчинником, гарячою водою під тиском або з мийною речовиною (або пропарити) і просушити котел цистерни; перед наливанням нафтопродуктів, указаних у 7 та 8, протерти котел цистерни бавовняною тканиною, яка змочена нафтопродуктом, який наливають, або гасом, якщо цистерна не має внутрішнього антикорозійного покриття;
 2 — видалити залишок і просушити котел цистерни; протирання котла цистерни вручну проводиться перед наливанням нафтопродуктів, указаних у 7 та 8, якщо цистерна не має внутрішнього антикорозійного покриття;
 3 — видалити залишок;
 4 — зачищення не вимагається (залишок не більше ніж 1 см);
 5 — зачищення не вимагається (залишок не більше ніж 3 см).

* — не дозволено наливання нафтопродуктів, призначених для експорту, якщо це зазначено в договорі-контракті;
 ** — в період з листопада по березень включно готування проводять згідно з позначкою 1;
 *** — в разі наливання однойменних (за марками) нафтопродуктів дозволено готувати цистерни згідно з позначкою 4. У разі наявності механічних домішок їх треба видалити повністю;
 *4 — перед наливанням нафт, призначених для виготовлення олив, готування проводять згідно з позначкою 3;
 *5 — заборонено наливати авіаційні оливи.

Назва нафтопродуктів, що підлягають наліванню	Назва злитого нафтопродукту	
	Нафто-продукти спрацьовані	групи ОМС, ОІС
	Гаси світільні	0 0
	Гаси для технічних цілей	0 0
	Смола нафтова типу Е	1 0
	Сировина для піролізу	1 5
	Присадки	0 5
	1-ї групи	0 5
	2-ї групи	5 5
	3-ї групи, МХР оливні, технологічні мастила	5 5
	осьові	1 5
	Сировина для виробництва бітумів, бітуми дорожні рідкі	0 3
	Бітуми нафтові	0 0
	Сировина для виробництва сажі	5 5
	Кислоти нафтові, МХР водозмішувані, емульсоли, деемульгатори, в'язучі ливарні	1 5
	Піноутворювачі	1 5
	Лакойль, пірополімери	1 5
	Парафіни нафтові тверді (крім парафінів для харчової промисловості), петролатум, гач і церезин неочищених, захисний віск	1 5
	Парафіни нафтові рідкі	1 5
	Нафта	1 5
	груп ОМС, ОІС	5 3
	групи СНС	3 3
	Газовий конденсат	1 5

Таблиця Б.2 — Вказівки щодо готування резервуарів і наливних суден до наливання нафти і нафтопродуктів

Назва нафтопродуктів, що підлягають наливанню	Назва злитого нафтопродукту											
	Нафтові ароматичні вуглеводні	Розчинники	Компоненти палив	Палива								
				Бензини			Палива					
				авіаційні	автомобільні неетильовані	авіаційний неетильований марки Б-70, прямогонний	для реактивних двигунів	нафтил	дизельні, вакуумний газойль	пічне побутове	нафтове для газотурбінних установок	моторні
1 Нафтові ароматичні вуглеводні	4*	3	3	0	3	3	2	3	2**	2**	1	0
2 Розчинники	3	4*	3	0	3	4	3	3	3**	2**	1	0
3 Компоненти палив	4	4	4*	1	3	4	3	3	3**	2**	1	0
4 Бензини авіаційні	3	3	3	3*	3	3	3	3	2**	2**	1	0
5 Бензини автомобільні неетильовані	4	4	4	1	4*	4	4	4	3**	3**	1	0
6 Бензин авіаційний неетильований марки Б-70, бензин прямогонний	3	4	3	0	3 ³	3** ³	3	3	2**	2**	1	0
7 Палива для реактивних двигунів	3	3	3	1	3	3	3*	3	2**	1	1	0
8 Паливо нафтил	0	0	0	0	0	0	1	3	0	0	0	0
9 Палива дизельні, вакуумний газойль	3	3	2	1	2	2	4	4	4*	4	3	1
10 Паливо пічне побутове	3	3	3	1	3	3	4	4	4	4*	4	2
11 Паливо нафтове для газотурбінних установок	3	3	3	1	3	3	4	4	4	4	4*	2
12 Палива моторні	3	4	3	3	3	3	3	3	4	4	4	4*
13 Мазути низькосірчисті, малосірчисті, сировина для виробництва бітумів	3	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	5
14 Мазути сірчисті, високосірчисті	3	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	5
15 Мазути флотські	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4	4	4
16 Гаси світільні і для технічних цілей	3	3	3	1* ³	3	3	4	0	4**	4**	2	0
17 Сировина для піролізу	0	0	0	0	0	0	4	4	4	4	4	5
18 Присадки (тільки для резервуарів)	0	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	0
19 Оливи 1-ї групи	3	3	3	0	3	3	3	3	3	3	2	1
20 Оливи 2-ї групи	3	3	3	1	3	3	3	3	3	3	2	1
21 Оливи 3-ї групи, МХР оливні, технологічні мастила	3	3	3	1	3	3	3	3	3	3	3	2
22 Оливи осьові	0	3	3	1	3	3	3	3	3	3	3	2
23 Сировина для виробництва сажі	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	3
24 Нафта	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5 ⁴
25 Нафтопродукти спрацьовані груп ОМС, ОІС	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
26 Нафтопродукти спрацьовані групи СНС	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	5
27 Конденсат газовий	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5

Продовження таблиці Б.2

Назва злитого нафтопродукту															
Назва нафтопродуктів, що підлягають наливанню	Палива			Гази світільні і для технічних цілей	Сировина для піролізу	Присадки (тільки для резервуарів)	Оливи				Сировина для виробництва сажі	Нафта	Нафтопродукти спрацьовані		
	Мазути						1-ї групи	2-ї групи	3-ї групи, МХР олівні, технологічні мастила	осьові			груп ОМС, ОІС	груп СНС	Газовий конденсат
	низькосірчисті, малосірчисті, сировина для виробництва бітумів	сірчисті, високосірчисті	флотські												
1 Нафтові ароматичні вуглеводні	0	0	0	2	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0
2 Розчинники	0	0	0	3	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0
3 Компоненти палив	0	0	0	3	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0
4 Бензини авіаційні	0	0	0	3	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0
5 Бензини автомобільні неетильовані	0	0	0	4	0	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0
6 Бензин авіаційний неетильований марки Б-70, бензин прямогонний	0	0	0	3	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0
7 Палива для реактивних двигунів	0	0	0	3	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
8 Паливо нафтил	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9 Палива дизельні, вакуумний газойль	1*5	1*5	1	4	1	1	2	1	1	1	1	1	0	0	1
10 Паливо пічне побутове	1	1	1	4	2	2	2	2	2	1	1	0	0	0	1
11 Паливо нафтове для газотурбінних установок	1	1	1	4	3	2	2	2	2	2	2	1	2	1	1
12 Палива моторні	4	4	4	4	4	3	3	3	3	5	5	5	3	2	5
13 Мазути низькосірчисті, малосірчисті, сировина для виробництва бітумів	5**4	5*4	5	4	5*4	3	3	3	3	5	5*4	4*4	4	3	4
14 Мазути сірчисті, високосірчисті	5	5*	5	4	5	3	3	3	3	5	5	4	4	3	4
15 Мазути флотські	4	4	4*	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3
16 Гаси світільні і для технічних цілей	0	0	0	4*	2	1	3	3	3	2	2	0	0	0	1
17 Сировина для піролізу	4	4	4	0	4*	3	5	5	5	4	4	5	3	2	5
18 Присадки (тільки для резервуарів)	0	0	0	2	1	4*	3	3	3	2	1	0	0	0	0
19 Оливи 1-ї групи	1	1	1	3	1	1	3*	3	3	2	1	1	1	1	1
20 Оливи 2-ї групи	1	1	1	3	1	2	3	3*	3	3	1	1	1	1	1
21 Оливи 3-ї групи, МХР олівні, технологічні мастила	1	1	1	3	2	2	3	3	3*	3	1	2	2	1	2
22 Оливи осьові	2	2	2	3	3	3	4	4	5	4*	1	2	3	2	2
23 Сировина для виробництва сажі	3	3	3	0	4	3	4	4	4	5	5	3	3	3	3
24 Нафта	5*4	5*4	5*4	4	5*4	0	4	4	4	4	4*4	5**4	3	3	5
25 Нафтопродукти спрацьовані груп ОМС, ОІС	2	2	2	0	2	3	0	4	4	3	2	2	4	2	2
26 Нафтопродукти спрацьовані групи СНС	4	4	4	0	4	4	0	5	5	5	4	4	5	5	4
27 Конденсат газовий	5	5	5	4	5	0	5	5	5	4	4	5	3	3	5

Кінець таблиці Б.2

<p>Умовні позначки: 0 — наливання заборонено; 1 — вилучити залишок, промити під тиском гарячою водою з мийною речовиною або розчинником (або пропарити), потім знову промити гарячою водою і просушити днище; 2 — вилучити залишок, промити гарячою водою і просушити днище; 3 — вилучити залишок; 4 — зачищення не вимагається (залишок не більше ніж 0,25 % від вантажопід'ємності судна або місткості резервуара, для барж — 0,5 %). Наявність в суднах підтоварної води не допускається; 5 — зачищення не вимагається (залишок не більше ніж 2 % від вантажопід'ємності судна). Операція 5 поширюється тільки на судна; для резервуарів треба застосовувати операцію 4;</p> <p>* — наливання в резервуари однойменних (за марками) нафт і нафтопродуктів допускається на будь-яку кількість залишку за умови, якщо якість суміші нафтопродукту, яку наливають, і залишку відповідає вимогам НД на цей продукт за виключенням нафтопродуктів, указаних в 4 — 8, і авіаційних олив. Наливання нафтопродуктів, указаних в 4 — 8, і авіаційних олив дозволено за умови, що якість залишку відповідає вимогам НД;</p> <p>** — якщо судно раніше (тобто перед наливанням палив: дизельних, лічного побутового) транспортувало нафтопродукти, вказані в 12 — 15, 17, 23, 24, оброблення танків проводять відповідно з позначкою 1. Готування танків відповідно з операціями, вказаними в таблиці, дозволено, якщо судно не менше трьох разів перевозило палива: дизельне або лічне побутове. Під час транспортування нафтопродуктів на експорт готування танків проводять відповідно з позначкою 1 незалежно від числа проміжних рейсів судна з дизельним або лічним побутовим паливом, якщо це зазначено в договорі-контракті.</p> <p>*3 — перед наливанням прямогонного бензину для експорту готування резервуарів і суден проводять відповідно з позначкою 1, якщо це зазначено в договорі-контракті; наливання світільного гасу заборонено;</p> <p>*4 — перед наливанням мазутів, нафт, призначених для виготовлення авіаційних олив, готування ведуть відповідно з позначкою 3;</p> <p>*5 — перед наливанням дизельного палива, призначеного на експорт, необхідно промити вантажну магістраль судна мийним засобом, яким проводили миття танків, якщо це зазначено в договорі-контракті.</p>
--

ДОДАТОК В
(обов'язковий)

ДОКУМЕНТ ПРО ЯКІСТЬ НАФТОПРОДУКТУ

В.1 Документ про якість нафтопродукту, який відвантажують споживачу на території України, повинен містити дані:

- ✓ — назву нафтопродукту, марку (дозволено для мастил вказувати їхні скорочені назви);
- ✓ — товарний знак підприємства-виробника, його назву;
- ✓ — дату — місяць і рік виготовлення нафтопродукту;
- ✓ — позначка нормативного документа;
- ✓ — знак відповідності згідно з ДСТУ 2296 для нафтопродуктів, що сертифіковані;
- ✓ — показники якості нафтопродукту;
- ✓ — значення норм цих показників;
- ✓ — результати випробування;
- ✓ — позначка нормативних документів на методи випробування згідно з чинним нормативним документом на нафтопродукт;
- ✓ — підпис начальника відділу технічного контролювання (ВТК) або керівника лабораторії, яка виконує функції ВТК;
- ✓ — відповідні штампи.

За необхідності документ може містити додаткові дані.

В.2 Документ про якість нафтопродукту, який відвантажують на експорт, повинен містити дані, зазначені в В.1, а також додаткові дані, що вказані у договорі-контракті.

Продовження таблиці Б.2

Назва злитого нафтопродукту															
Назва нафтопродуктів, що підлягають наливанню	Палива			Гаси світільні і для технічних цілей	Сировина для піролізу	Присадки (тільки для резервуарів)	Оливи				Сировина для виробництва сажі	Нафта	Нафтопродукти спрацьовані		
	Мазути						1-ї групи	2-ї групи	3-ї групи, МХР олівні, технологічні мастила	осьові			груп ОМС, ОІС	групи СНС	Газовий конденсат
	низькосірчисті, малосірчисті, сировина для виробництва бітумів	сірчисті, високосірчисті	флотські												
1 Нафтові ароматичні вуглеводні	0	0	0	2	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0
2 Розчинники	0	0	0	3	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0
3 Компоненти палив	0	0	0	3	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0
4 Бензини авіаційні	0	0	0	3	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0
5 Бензини автомобільні неетильовані	0	0	0	4	0	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0
6 Бензин авіаційний неетильований марки Б-70, бензин прямогонний	0	0	0	3	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0
7 Палива для реактивних двигунів	0	0	0	3	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
8 Паливо нафтил	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9 Палива дизельні, вакуумний газойль	1 ⁵	1 ⁵	1	4	1	1	2	1	1	1	1	1	0	0	1
10 Паливо пічне побутове	1	1	1	4	2	2	2	2	2	1	1	0	0	0	1
11 Паливо нафтове для газотурбінних установок	1	1	1	4	3	2	2	2	2	2	2	1	2	1	1
12 Палива моторні	4	4	4	4	4	3	3	3	3	5	5	5	3	2	5
13 Мазути низькосірчисті, малосірчисті, сировина для виробництва бітумів	5 ⁴	5 ⁴	5	4	5 ⁴	3	3	3	3	5	5 ⁴	4 ⁴	4	3	4
14 Мазути сірчисті, високосірчисті	5	5*	5	4	5	3	3	3	3	5	5	4	4	3	4
15 Мазути флотські	4	4	4*	4	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3
16 Гаси світільні і для технічних цілей	0	0	0	4*	2	1	3	3	3	2	2	0	0	0	1
17 Сировина для піролізу	4	4	4	0	4*	3	5	5	5	4	4	5	3	2	5
18 Присадки (тільки для резервуарів)	0	0	0	2	1	4*	3	3	3	2	1	0	0	0	0
19 Оливи 1-ї групи	1	1	1	3	1	1	3*	3	3	2	1	1	1	1	1
20 Оливи 2-ї групи	1	1	1	3	1	2	3	3*	3	3	1	1	1	1	1
21 Оливи 3-ї групи, МХР олівні, технологічні мастила	1	1	1	3	2	2	3	3	3*	3	1	2	2	1	2
22 Оливи осьові	2	2	2	3	3	3	4	4	5	4*	1	2	3	2	2
23 Сировина для виробництва сажі	3	3	3	0	4	3	4	4	4	5	5	3	3	3	3
24 Нафта	5 ⁴	5 ⁴	5 ⁴	4	5 ⁴	0	4	4	4	4	4 ⁴	5 ⁴	3	3	5
25 Нафтопродукти спрацьовані груп ОМС, ОІС	2	2	2	0	2	3	0	4	4	3	2	2	4	2	2
26 Нафтопродукти спрацьовані групи СНС	4	4	4	0	4	4	0	5	5	5	4	4	5	5	4
27 Конденсат газовий	5	5	5	4	5	0	5	5	5	4	4	5	3	3	5

Кінець таблиці Б.2

Умовні позначки:

- 0 — наливання заборонено;
- 1 — вилучити залишок, промити під тиском гарячою водою з мийною речовиною або розчинником (або пропарити), потім знову промити гарячою водою і просушити днище;
- 2 — вилучити залишок, промити гарячою водою і просушити днище;
- 3 — вилучити залишок;
- 4 — зачищення не вимагається (залишок не більше ніж 0,25 % від вантажопід'ємності судна або місткості резервуара, для барж — 0,5 %). Наявність в суднах підтоварної води не допускається;
- 5 — зачищення не вимагається (залишок не більше ніж 2 % від вантажопід'ємності судна). Операція 5 поширюється тільки на судна; для резервуарів треба застосовувати операцію 4;

* — наливання в резервуари однойменних (за марками) нафт і нафтопродуктів допускається на будь-яку кількість залишку за умови, якщо якість суміші нафтопродукту, яку наливають, і залишку відповідає вимогам НД на цей продукт за виключенням нафтопродуктів, указаних в 4 — 8, і авіаційних олив. Наливання нафтопродуктів, указаних в 4 — 8, і авіаційних олив дозволено за умови, що якість залишку відповідає вимогам НД;

** — якщо судно раніше (тобто перед наливанням палив: дизельних, лічного побутового) транспортувало нафтопродукти, вказані в 12 — 15, 17, 23, 24, оброблення танків проводять відповідно з позначкою 1. Готування танків відповідно з операціями, вказаними в таблиці, дозволено, якщо судно не менше трьох разів перевозило палива: дизельне або лічне побутове. Під час транспортування нафтопродуктів на експорт готування танків проводять відповідно з позначкою 1 незалежно від числа проміжних рейсів судна з дизельним або лічним побутовим паливом, якщо це зазначено в договорі-контракті.

*3 — перед наливанням прямогонного бензину для експорту готування резервуарів і суден проводять відповідно з позначкою 1, якщо це зазначено в договорі-контракті; наливання світільного гасу заборонено;

*4 — перед наливанням мазутів, нафт, призначених для виготовлення авіаційних олив, готування ведуть відповідно з позначкою 3;

*5 — перед наливанням дизельного палива, призначеного на експорт, необхідно промити вантажну магістраль судна мийним засобом, яким проводили миття танків, якщо це зазначено в договорі-контракті.

ДОДАТОК В
(обов'язковий)

ДОКУМЕНТ ПРО ЯКІСТЬ НАФТОПРОДУКТУ

В.1 Документ про якість нафтопродукту, який відвантажують споживачу на території України, повинен містити дані:

- ✓ — назву нафтопродукту, марку (дозволено для мастил вказувати їхні скорочені назви);
- ✓ — товарний знак підприємства-виробника, його назву;
- ✓ — дату — місяць і рік виготовлення нафтопродукту;
- ✓ — позначка нормативного документа;
- ✓ — знак відповідності згідно з ДСТУ 2296 для нафтопродуктів, що сертифіковані;
- ✓ — показники якості нафтопродукту;
- ✓ — значення норм цих показників;
- ✓ — результати випробування;
- ✓ — позначка нормативних документів на методи випробування згідно з чинним нормативним документом на нафтопродукт;
- ✓ — підпис начальника відділу технічного контролювання (ВТК) або керівника лабораторії, яка виконує функції ВТК;
- ✓ — відповідні штампи.

За необхідності документ може містити додаткові дані.

В.2 Документ про якість нафтопродукту, який відвантажують на експорт, повинен містити дані, зазначені в В.1, а також додаткові дані, що вказані у договорі-контракті.

ДОДАТОК Г
(довідковий)

БІБЛІОГРАФІЯ

1 НАПБ А. 01.001–2004 Правила пожежної безпеки в Україні. Зареєстровано Мінюстом України від 4.11.2004 р. № 1410/10009. Надано чинності наказом МНС України від 19.10.2004 р. № 126. К., «Пожінформтехніка», 2005 р.

2 Інструкція про порядок приймання, зберігання, відпуску та обліку газів вуглеводневих скраплених для комунально-побутового споживання та автомобільного транспорту. Затверджена наказом Мінпаливенерго України від 03.06.2002 р. № 332

3 СНиП 2.04.05–91 Отопление, вентиляция и кондиционирование воздуха (Опалення, вентиляція і кондиціонування повітря)

4 СНиП 2.04.01–85 Внутренний водопровод и канализация зданий (Внутрішній водопровід і каналізація будівель)

5 СНиП II-4–79 Естественное и искусственное освещение (Природне і штучне освітлення)

6 НАПБ Б.07.005–86 (ОНТП 24–86) Определение категорий помещений и зданий по взрывопожарной и пожарной опасности (Визначання категорій приміщень за вибухопожежною і пожежною небезпекою). Державний реєстр нормативних актів з питань пожежної безпеки (Реєстр НАПБ), (зі змінами та доповненнями за станом на 01.06.99), Київ, 1999. Затверджено наказом Міністерства внутрішніх справ України від 15.04.97 № 254

7 ПУЭ–86 Правила устройства электроустановок (Правила обладнання електроустановок), Москва, «Энергоатомиздат», 1986

8 НАОП 1.1.21-1.10–73 Правила безпеки при експлуатації нафтогазопереробних заводів. Державний реєстр міжгалузевих і галузевих нормативних актів про охорону праці (Реєстр ДНАОП), друга редакція (за станом на 10.04.98), Київ, 1998. Затверджено наказом комітету по нагляду за охороною праці України від 21.04.98 №64

9 Правила перевозок грузов (Правила перевезення вантажів): вид. відповідно зі статутом внутрішнього водного транспорту СРСР (2-ге вид. зі змінами і доповненнями станом на 01.01.89); міністерство річкового флоту РСФСР — Л.; «Транспорт» — ч.2 — 1989

10 Правила перевозок грузов (Правила перевезення вантажів): вид. відповідно зі статутом залізниці СРСР (зі змінами і доповненнями станом на 01.09.75); міністерство шляхів сполучення СРСР — М.; «Транспорт» — ч.2 — 1976

11 Общие и специальные правила перевозки грузов (Загальні і спеціальні правила перевезення вантажів) 4-М, т.1 і т.2 Москва, В/О «Мортехінформреклама», 1988

12 РД 31.15.01–89 Правила морской перевозки опасных грузов (Правила МОПОГ) [Правила морських перевезень небезпечних вантажів (Правила МОПНВ)], 5-М, Москва, В/О «Мортехінформреклама», 1990

13 РД 31.11.81.36–81 Правила морской перевозки нефти и нефтепродуктов наливом на танкерах ММФ (Правила морських перевезень нафти і нафтопродуктів наливанням на танкерах ММФ), що видані у складі книги «Общие и специальные правила перевозки наливных грузов» (Загальні і спеціальні правила перевезення наливних вантажів), 7-М, Москва, В/О «Мортехінформреклама», 1985

14 Правила перевозки пассажиров, багажа и грузов по воздушным линиям Союза ССР (Правила перевезення пасажирів, багажу та вантажів повітряними лініями Союзу РСР): вид. відповідно з Повітряним кодексом СРСР; міністерство повітряного флоту СРСР — М.; «Транспорт» — 1965

15 Інструкція про порядок приймання, транспортування, зберігання, відпуску та обліку нафти та нафтопродуктів на підприємствах і в організаціях України. Зареєстровано Мінюстом України від 07.10.99 № 685/3978. Затверджено спільним наказом Мінекономіки України, Мінтрансу України, Держстандарту України, Держкомстату України та Держнафтогазпрому України від 02.06.98 № 81/38/101/235/122

16 Правила перевезень вантажів автомобільним транспортом в Україні. Затверджені наказами Мінтрансу України від 14.10.97 № 363 та від 23.03.98 № 90 (Мінтранс України, Державний департамент автомобільного транспорту, ДержавтотрансНДІпроект, К., 1998)

17 ВБН В.2.-58.1-94 Проектування складів нафти і нафтопродуктів з тиском насичених парів не вище 93,3 кПа. Затверджені наказом Держкомнафтогазу від 18.03.94 р. № 133

18 Типовая инструкция по организации системы контроля промышленных выбросов в атмосферу в отраслях промышленности (Типова інструкція щодо організації системи контролю промислових викидів у галузях промисловості), Ленінград, 1986 р.

19 Правила перевозок наливных грузов (Правила перевезення наливних вантажів)

20 ТУ 63-032-15-89 «Ветошь обтирочная сортированная» (Шмаття обтирочне сортоване)

21 РД 39-30-114-78 Правила технической эксплуатации магистральных нефтепроводов (Правила технічного експлуатування магістральних нафтопроводів)

22 РД 39-30-295-79 Руководство по очистке магистральных нефтепроводов (Керівництво з очищення магістральних нафтопроводів)

УКНД 75.080

Ключові слова: нафтопродукти взагалі, вимоги безпеки, зберігання, маркування, маркування, нафта, нафтопродукти, пакування, пломбування, пакетування, спожиткова тара, транспортна тара, транспортування.
